

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

RÅDETS FORORDNING (Euratom) 2021/765

af 10. maj 2021

om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskabs forsknings- og uddannelsesprogram for perioden 2021-2025, som komplementerer Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation og om ophævelse af forordning (Euratom) 2018/1563

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 7, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter høring af Det Videnskabelige og Tekniske Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Et af målene for Det Europæiske Atomenergifællesskab (»Fællesskabet«) er at bidrage til højnelse af levestandarden i medlemsstaterne, herunder ved at fremme og lette nuklear forskning i medlemsstaterne og komplementere denne ved at gennemføre et forsknings- og uddannelsesprogram inden for rammerne af Fællesskabet.
- (2) Nuklear forskning kan bidrage til social velfærd, økonomisk velstand og miljømæssig bæredygtighed ved at forbedre den nukleare sikkerhed og sikring samt strålingsbeskyttelsen. Forskningen i strålingsbeskyttelse har skabt forbedringer inden for medicinsk teknologi, som kommer mange borgere til gode, og denne forskning kan føre til forbedringer i andre sektorer såsom industri, landbrug, miljø og sikkerhed.
- (3) Under fuld hensyntagen til medlemsstaternes ret til selv at bestemme deres energimiks kan forskningsresultater fra det program, der oprettes ved denne forordning, potentielt bidrage til et klimaneutralt energisystem på en sikker og effektiv måde.
- (4) For at sikre kontinuiteten i nuklear forskning på fællesskabsplan er det nødvendigt at fastlægge Fællesskabets forsknings- og uddannelsesprogram for perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2025 (»Euratomprogrammet«). Euratomprogrammet bør videreføre tidligere programmets centrale forskningsaktiviteter, samtidig med at nye specifikke målsætninger indføres og samme gennemførelsesmetode anvendes.
- (5) Kommissionens rapport om midtvejsevalueringen af Euratomprogrammet for forskning og uddannelse 2014-2018 indeholder et sæt vejledende principper for Euratomprogrammet. Der er tale om følgende: Støtten til nuklear forskning med fokus på nuklear sikkerhed, sikkerhedskontrol, sikring, håndtering af affald, strålingsbeskyttelse og fusionsudvikling videreføres; sammen med støttemodtagerne forbedres organisationen og forvaltningen af de fælles europæiske programmer på det nukleare område yderligere; Euratoms samarbejdsaktioner inden for uddannelse videreføres og styrkes for at udvikle relevante kompetencer, der understøtter samtlige aspekter af nuklear sikkerhed, sikring og strålingsbeskyttelse; synergier mellem Euratomprogrammer og de andre tematiske områder af Unionens rammeprogram udnyttes yderligere; og synergier mellem direkte og indirekte aktioner i Euratomprogrammet udnyttes yderligere.

- (6) Euratomprogrammet er udtænkt og udformet med henblik på behovet for at etablere en kritisk masse af støttede aktiviteter. Dette skal opnås ved at fastsætte et begrænset antal specifikke målsætninger, der er målrettet en sikker udnyttelse af nuklear fission til elproduktion og anden anvendelse end elproduktion, vedligeholde og udvikle den nødvendige ekspertise, fremme fusionsenergi og støtte Unionens og dens medlemsstaters politikker inden for nuklear sikkerhed, sikkerhedskontrol og sikring.
- (7) Euratomprogrammet er en afgørende del af Unionens bestræbelser på at videreudvikle teknologisk lederskab og fremme topkvalitet inden for nuklear forskning og innovation, som navnlig skal sikre de højeste standarder for sikkerhed, sikring, sikkerhedskontrol, strålingsbeskyttelse, sikker håndtering af brugt brændsel, håndtering af radioaktivt affald og dekommissionering på det nukleare område, i overensstemmelse med programmets målsætninger, som er fastsat i denne forordning.
- (8) Eftersom alle medlemsstater anvender radioaktive materialer, f.eks. til medicinske formål, eller har nukleare anlæg, er det vigtigt at sikre en ansvarlig og sikker håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald som krævet i Rådets direktiv 2011/70/Euratom⁽¹⁾ for at undgå at pålægge fremtidige generationer urimelige byrder. Euratomprogrammet bør fortsat forbedre og støtte forskning- og udvikling i forbindelse med teknologier og kompetencer inden for håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald.
- (9) I forbindelse med denne forordning gennemføres forskning i fusionsenergi i overensstemmelse med den europæiske køreplan for fusionsenergi, som indeholder en skitse over den forskning og udvikling, der kræves for at skabe grundlaget for et elproducerende fusionskraftværk, og i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2007/198/Euratom⁽²⁾. På kort til mellemlang sigt er det vigtigste skridt færdiggørelse af opførelsen og indledende drift af ITER, og et solidt fusionsforskningsprogram bør komplementere de europæiske aktiviteter vedrørende ITER med henblik på at støtte ITER's fremtidige drift og forberedelse af demonstrationsreaktoren DEMO.
- (10) Euratomprogrammet bør med sin støtte til nuklear forskning bidrage til at opfylde målene for Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation («Horisont Europa»), der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/695⁽³⁾, og lette gennemførelsen af Europa 2030-strategien og styrkelsen af det europæiske forskningsrum.
- (11) Euratomprogrammet bør tilstræbe synergier med Horisont Europa og andre EU-programmer fra deres udformning og strategiske planlægning gennem projektudvælgelse, forvaltning, kommunikation, formidling og udnyttelse af resultater samt overvågning, revision og styring.
- (12) Euratomprogrammets aktioner bør stå i et rimeligt forhold til målsætningerne, uden at dette medfører overlappning eller fortrænger privat finansiering, og de bør have en klar europæisk merværdi. Dermed sikres overensstemmelse mellem aktionerne inden for rammerne af Euratomprogrammet og Unionens statsstøtteregler, idet uberettiget konkurrenceforvridning på det indre marked undgås.
- (13) Selv om det er op til hver medlemsstat at vælge, om den vil anvende kernekraft, anerkendes det også, at kerneenergi spiller forskellige roller i forskellige medlemsstater. Euratomprogrammet vil gennem sine forskningsaktiviteter også bidrage til at fremme en bred drøftelse blandt alle relevante interessenter om mulighederne og risiciene i forbindelse med kerneenergi.
- (14) For at opfylde uddannelsesbehovene bør Euratomprogrammet yde støtte gennem finansielle bidrag, således at forskere på det nukleare område bliver berettigede til at modtage støtte inden for rammerne af Marie Skłodowska-Curie-aktionerne (MSCA) på lige fod med forskere på andre områder.

(1) Rådets direktiv 2011/70/Euratom af 19. juli 2011 om fastsættelse af en fællesskabsramme for ansvarlig og sikker håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald (EUT L 199 af 2.8.2011, s. 48).

(2) Rådets beslutning 2007/198/Euratom af 27. marts 2007 om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergi-udvikling og om tilståelse af fordele til det (EUT L 90 af 30.3.2007, s. 58).

(3) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/695 af 28. april 2021 om oprettelse af Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation — og om reglerne for deltagelse og formidling og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1290/2013 og (EU) nr. 1291/2013 (EUT 170 af 12.5.2021, s. 1).

- (15) Denne forordning fastlægger en finansieringsramme for hele Euratomprogrammets varighed, som skal udgøre det primære referencebeløb, jf. punkt 18 i den interinstitutionelle aftale af 16. december 2020 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning samt om nye egne indtægter, herunder en køreplan hen imod indførelse af nye egne indtægter ⁽⁴⁾, for Europa-Parlamentet og Rådet under den årlige budgetprocedure.
- (16) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽⁵⁾ (»finansforordningen«) finder anvendelse på Euratomprogrammet. Finansforordningen fastsætter regler for gennemførelsen af EU-budgettet, herunder reglerne for tilskud, priser, udbud, indirekte forvaltning, finansielle instrumenter, budgetgarantier, finansiel bistand og godtgørelse af eksterne eksperter. Regler, der er vedtaget på grundlag af artikel 322 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), omfatter også en generel ordning med konditionalitet til beskyttelse af Unionens budget.
- (17) Finansieringsformerne og gennemførelsesmetoderne i henhold til denne forordning bør vælges ud fra deres egnethed til at nå aktionernes specifikke målsætninger og levere resultater, bl.a. under hensyn til kontrolomkostningerne, den administrative byrde og den forventede risiko for manglende overholdelse. For tilskud bør dette omfatte overvejelser om anvendelse af faste beløb, faste satser og enhedsomkostninger.
- (18) Der bør lægges særlig vægt på at sikre passende deltagelse af små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og den private sektor generelt. Kvantitative og kvalitative vurderinger af SMV-deltagelse bør foretages som led i evaluerings- og overvågningsforanstaltningerne.
- (19) De aktiviteter, der udvikles inden for Euratomprogrammets rammer, bør tilstræbe at fjerne kønsbestemte uligheder og fremme ligestilling mellem kvinder og mænd inden for forskning og innovation i overensstemmelse med artikel 2 og 3 i traktaten om Den Europæiske Union og artikel 8 i TEUF. Kønsaspektet bør integreres i forskning og innovation og følges på alle stadier i forskningscyklussen.
- (20) Med henblik på at uddybe forbindelserne mellem videnskab og samfund og styrke den offentlige tillid til videnskaben bør Euratomprogrammet støtte informeret inddragelse af borgerne og civilsamfundet i forsknings- og innovationsanliggender ved at fremme naturvidenskabelig uddannelse, gøre videnskabelig viden lettere tilgængelig, udarbejde ansvarlige forsknings- og innovationsdagsordener, som imødekommer borgernes og civilsamfundets betænkeligheder og forventninger, og lette borgernes og civilsamfundets deltagelse i aktiviteter inden for rammerne af Euratomprogrammet.
- (21) Aktioner, der falder ind under Euratomprogrammets anvendelsesområde, bør overholde grundlæggende rettigheder og følge de principper, som navnlig anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.
- (22) Det er vigtigt at fortsætte med at lette udnyttelse af intellektuel ejendom, der udvikles af deltagere, samtidig med at andre deltageres og Fællesskabets legitime interesser beskyttes i overensstemmelse med afsnit II, kapitel 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab (»Euratomtraktaten«).
- (23) Hvis finansieringen fra Euratom skal sikre størst mulig effekt, kan Fællesskabet, hvor det er relevant, overveje europæiske partnerskaber med partnere i den offentlige eller private sektor, forudsat at den ønskede effekt kan opnås mere effektivt i et partnerskab end af Fællesskabet alene, sammenlignet med Euratomprogrammets andre former for støtte. Denne forordning bør sikre, at sådanne partnerskaber har en klar livscyklustilgang til europæiske partnerskaber og følger en gennemsigtig udvælgelses- og beslutningsproces i overensstemmelse med bilag III til forordning (EU) 2021/695.

⁽⁴⁾ EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 28.

⁽⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1).

- (24) Euratomprogrammets målsætninger bør også kunne tages op via finansielle instrumenter og budgetgarantier under programmer, der er baseret på TEUF, forudsat at aktionerne er forenelige med sådanne programmers målsætninger og regler.
- (25) For at sikre en så effektiv gennemførelse som muligt og opnå en kohærent, komplet og gennemsigtig ramme for støttemodtagere bør deltagelse i Euratomprogrammet og formidling af forskningsresultater være underlagt relevante regler i forordning (EU) 2021/695 med visse tilpasninger eller undtagelser. De relevante definitioner og de væsentligste typer af aktioner, der er fastlagt i nævnte forordning, bør gælde for Euratomprogrammet.
- (26) Den deltagergarantifond, der er oprettet inden for rammerne af Horisont 2020, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1291/2013 ⁽⁶⁾, og forvaltes af Kommissionen, har vist sig at være en vigtig beskyttelsesmekanisme, der mindsker risiciene i forbindelse med skyldige beløb, som misligholdende deltagere ikke tilbagebetaler. Denne beskyttelsesmekanisme bør derfor videreføres. Den gensidige forsikringsmekanisme, der oprettes i henhold til forordning (EU) 2021/695, bør omfatte aktioner inden for rammerne af nærværende forordning.
- (27) Det Fælles Forskningscenter (»JRC«) bør fortsat levere uafhængig, kundeorienteret videnskabelig dokumentation og teknisk støtte til Unionens og medlemsstaternes politikker, alt efter hvad der er relevant, gennem hele den politiske cyklus. JRC's direkte aktioner bør gennemføres på en fleksibel, effektiv og gennemsigtig måde, som tager hensyn til de relevante behov hos JRC's brugere og EU-politikernes behov, navnlig inden for nuklear sikkerhed, sikkerhedskontrol og sikring, og samtidig sikrer beskyttelsen af Unionens finansielle interesser. I overensstemmelse med Rådets konklusioner af 26. april 1994 vedrørende JRC's rolle bør JRC vedblive med at generere ekstra ressourcer gennem konkurrencebetingede støtteaktiviteter i forbindelse med EU-politikker eller på vegne af tredjeparter. JRC bør kunne deltage i indirekte aktioner, når det er fastsat i det pågældende arbejdsprogram.
- (28) I overensstemmelse med finansforordningen, forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 ⁽⁷⁾ og Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 ⁽⁸⁾, (Euratom, EF) nr. 2185/96 ⁽⁹⁾ og (EU) 2017/1939 ⁽¹⁰⁾ skal Unionens finansielle interesser beskyttes ved hjælp af forholdsmæssige foranstaltninger, herunder foranstaltninger vedrørende forebyggelse, opdagelse, korrektion og undersøgelse af uregelmæssigheder, herunder svig, vedrørende tilbagesøgning af tabte, uberettiget udbetalte eller ukorrekt anvendte midler og, hvor det er relevant, vedrørende pålæggelse af administrative sanktioner. Navnlig har Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) i overensstemmelse med forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 og (EU, Euratom) nr. 883/2013 beføjelse til at foretage administrative undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, med henblik på at fastslå, om der foreligger svig, korrupsion eller enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser.

Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO) er i overensstemmelse med forordning (EU) 2017/1939 beføjet til at efterforske og retsforfølge strafbare handlinger til skade for Unionens finansielle interesser som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 ⁽¹¹⁾. I overensstemmelse med finansforordningen skal enhver person eller enhed, som modtager EU-midler, samarbejde fuldt ud om beskyttelse af Unionens finansielle interesser, give Kommissionen, OLAF, Revisionsretten og for så vidt angår de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde i henhold til forordning (EU) 2017/1939, EPPO de fornødne rettigheder og den fornødne adgang og sikre, at eventuelle tredjeparter, der er involveret i gennemførelsen af EU-midler, tildeler tilsvarende rettigheder.

⁽⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1291/2013 af 11. december 2013 om Horisont 2020 — rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020) og om ophævelse af afgørelse nr. 1982/2006/EF (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 104).

⁽⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 af 11. september 2013 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 og Rådets forordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 af 18.9.2013, s. 1).

⁽⁸⁾ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser (EFT L 312 af 23.12.1995, s. 1).

⁽⁹⁾ Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder (EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2).

⁽¹⁰⁾ Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed (»EPPO«) (EUT L 283 af 31.10.2017, s. 1).

⁽¹¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 af 5. juli 2017 om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser (EUT L 198 af 28.7.2017, s. 29).

- (29) Tredjelande kan deltage på grundlag af deres respektive retlige instrumenter. Der bør indsættes en særlig bestemmelse i denne forordning med et krav om, at tredjelande skal give den ansvarlige anvisningsberettigede, OLAF og Revisionsretten de fornødne rettigheder og den fornødne adgang, således at de fuldt ud kan udøve deres respektive beføjelser.
- (30) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af aktionerne i Euratomprogrammet og deres overvågning og kontrol bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 ⁽¹²⁾.
- (31) I henhold til punkt 22 og 23 i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning ⁽¹³⁾ bør Euratomprogrammet evalueres på grundlag af oplysninger indsamlet i overensstemmelse med specifikke overvågningskrav, samtidig med at en administrativ byrde, navnlig for medlemsstaterne, og overregulering undgås. Disse krav bør, hvor det er relevant, omfatte målbare indikatorer som grundlag for evaluering af Euratomprogrammets virkninger i praksis.
- (32) Styrelsesrådet for JRC, som er oprettet ved Kommissionens afgørelse 96/282/Euratom ⁽¹⁴⁾, er blevet hørt om det videnskabelige og teknologiske indhold af JRC's direkte aktioner.
- (33) Europa-Parlamentet er blevet hørt på fakultativt grundlag og afgav en udtalelse ⁽¹⁵⁾. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg er ligeledes blevet hørt på fakultativt grundlag og afgav en udtalelse ⁽¹⁶⁾.
- (34) Af hensyn til retssikkerheden bør Rådets forordning (Euratom) 2018/1563 ⁽¹⁷⁾ ophæves.
- (35) For at sikre kontinuiteten i ydelsen af støtte på det relevante politikområde og gøre det muligt at starte gennemførelsen fra begyndelsen af den flerårige finansielle ramme 2021-2027 bør denne forordning træde i kraft så hurtigt som muligt og bør finde anvendelse med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2021 —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

Generelle bestemmelser

Artikel 1

Genstand

Ved denne forordning fastlægges Det Europæiske Atomenergifællesskabs forsknings- og uddannelsesprogram for perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2025 (»Euratomprogrammet«) samt reglerne for deltagelse og formidling i forbindelse med indirekte aktioner i henhold til Euratomprogrammet, som komplementerer Horisont Europa.

Den fastsætter målsætninger for Euratomprogrammet, budgettet for perioden 2021-2025, finansieringsformerne og reglerne for ydelsen af denne finansiering.

⁽¹²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

⁽¹³⁾ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Kommissionens afgørelse 96/282/Euratom af 10. april 1996 om reorganisering af Det Fælles Forskningscenter (EFT L 107 af 30.4.1996, s. 12).

⁽¹⁵⁾ Udtalelse af 16.1.2019 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽¹⁶⁾ Udtalelse af 12.12.2018 (EUT C 110 af 22.3.2019, s. 132).

⁽¹⁷⁾ Rådets forordning (Euratom) 2018/1563 af 15. oktober 2018 om Det Europæiske Atomenergifællesskabs forsknings- og uddannelsesprogram(2019-2020), som komplementerer Horisont 2020 — rammeprogram for forskning og innovation, og om ophævelse af forordning (Euratom) nr. 1314/2013 (EUT L 262 af 19.10.2018, s. 1).

Artikel 2

Definitioner

De relevante definitioner, der er fastsat i forordning (EU) 2021/695, finder anvendelse i nærværende forordning. Henvisninger i definitionerne til Unionen og Horisont Europa betragtes som henvisninger til henholdsvis Det Europæiske Atomenergifællesskab (»Fællesskabet«) og Euratomprogrammet. I nærværende forordning forstås dog ved »arbejdsprogram« det dokument, som Kommissionen har vedtaget til gennemførelse af Euratomprogrammet i henhold til artikel 16 i nærværende forordning.

Alle nærværende forordnings henvisninger til forordning (EU) 2021/695 er henvisninger til den udgave, der var gældende den 12. maj 2021.

Artikel 3

Programmets målsætninger

1. Euratomprogrammets generelle målsætninger er at gennemføre forsknings- og uddannelsesaktiviteter på det nukleare område med vægt på den fortsatte forbedring af nuklear sikkerhed, sikring og strålingsbeskyttelse samt at komplementere opfyldelsen af Horisont Europas målsætninger, bl.a. i forbindelse med energiomstillingen.
2. Euratomprogrammet har følgende specifikke målsætninger:
 - a) at forbedre og støtte nuklear sikkerhed, sikring og sikkerhedskontrol, strålingsbeskyttelse, sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald samt dekommissionering, herunder sikker og sikret anvendelse af kernekraft og anden anvendelse end elproduktion af ioniserende stråling
 - b) at opretholde og videreudvikle ekspertise og topkvalitet på det nukleare område i Fællesskabet
 - c) at fremme udviklingen af fusionsenergi som en potentiel fremtidig energikilde til elproduktion og bidrage til gennemførelsen af den europæiske køreplan for fusionsenergi
 - d) at støtte Unionens og dens medlemsstaters politik for fortsat forbedring af nuklear sikkerhed, sikkerhedskontrol og sikring.
3. De målsætninger, der er anført i stk. 1 og 2, skal gennemføres i henhold til bilag I. Gennemførelsen af disse målsætninger kan, hvis det er behørigt begrundet, omfatte reaktioner på nye muligheder, kriser og trusler.

Artikel 4

Budget

1. Finansieringsrammen for gennemførelsen af Euratomprogrammet for perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2025 udgør 1 382 000 000 EUR i løbende priser.
2. Den vejledende fordeling af det beløb, der er omhandlet i stk. 1, er som følger:
 - a) 583 273 000 EUR til indirekte aktioner inden for fusionsforskning og -udvikling
 - b) 266 399 000 EUR til indirekte aktioner inden for nuklear fission, sikkerhed og strålingsbeskyttelse
 - c) 532 328 000 EUR til direkte aktioner, der gennemføres af Det Fælles Forskningscenter.

Kommissionen må ikke afvige fra det beløb, der er omhandlet i nærværende stykkes litra c).

3. Det beløb, der er omhandlet i stk. 1, kan også bruges til at dække udgifter til forberedelse, overvågning, kontrol, revision, evaluering og andre aktiviteter samt udgifter, der er nødvendige for at forvalte og gennemføre Euratomprogrammet, herunder alle administrationsudgifter, og evaluere opfyldelsen af dets målsætninger. Administrationsudgifter i forbindelse med indirekte aktioner må ikke overstige 6 % af beløbet tildelt indirekte aktioner under Euratomprogrammet omhandlet i stk. 2, litra a) og b). Desuden kan beløbet omhandlet i stk. 1 også dække:
 - a) for så vidt som de vedrører Euratomprogrammets målsætninger, udgifter til undersøgelser, ekspertmøder og informations- og kommunikationsaktioner

- b) udgifter i forbindelse med informationsteknologinet med henblik på behandling og udveksling af oplysninger, herunder institutionelle IT-værktøjer og anden teknisk og administrativ bistand, som er påkrævet i forbindelse med forvaltningen af Euratomprogrammet.
4. Hvis det er nødvendigt for at muliggøre forvaltning af aktioner, som ikke er afsluttet senest den 31. december 2025, kan der opføres bevillinger på budgettet ud over 2025 til dækning af de udgifter, som fremgår af stk. 3.
5. Budgetforpligtelser for aktioner, der løber over mere end et regnskabsår, kan opdeles i årlige trancher på flere år.
6. For så vidt andet ikke er fastsat i finansforordningen, kan udgifter til aktioner vedrørende projekter, som er omfattet af det første arbejdsprogram, være støtteberettigede fra og med den 1. januar 2021.
7. Midler, som er tildelt medlemsstaterne ved delt forvaltning, kan på de pågældende medlemsstaters anmodning overføres til Euratomprogrammet på de betingelser, der er fastsat i de relevante bestemmelser i en forordning vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiel støtte til grænseforvaltning og visumpolitik (»forordningen om fælles bestemmelser for 2021-2027«). Kommissionen gennemfører disse midler direkte i overensstemmelse med finansforordningens artikel 62, stk. 1, første afsnit, litra a), eller indirekte i overensstemmelse med nævnte afsnits litra c). De omhandlede midler anvendes til fordel for den pågældende medlemsstat.

Artikel 5

Tredjelande, der er associeret til Euratomprogrammet

1. Følgende tredjelande kan komme i betragtning til associering til Euratomprogrammet:
- a) tiltrædende lande, kandidatlande og potentielle kandidater i overensstemmelse med de generelle principper og betingelser for disse landes deltagelse i fællesskabsprogrammer, som er fastsat i de respektive rammeaftaler og associeringsrådets afgørelser eller lignende aftaler, og i overensstemmelse med de specifikke betingelser i aftaler mellem Fællesskabet og disse lande
- b) lande omfattet af den europæiske naboskabspolitik i overensstemmelse med de generelle principper og betingelser for disse landes deltagelse i fællesskabsprogrammer, som er fastsat i de respektive rammeaftaler og associeringsrådets afgørelser eller i lignende aftaler, og i overensstemmelse med de specifikke betingelser i aftaler mellem Fællesskabet og disse lande
- c) tredjelande og områder, der opfylder alle følgende kriterier:
- i) de har en god kapacitet inden for videnskab, teknologi og innovation
- ii) de tilslutter sig princippet om en regelbaseret og åben markedsøkonomi, herunder en retfærdig og rimelig behandling af intellektuelle ejendomsrettigheder, som understøttes af demokratiske institutioner
- iii) de fremmer aktivt politikker med henblik på at forbedre borgernes økonomiske og sociale velfærd.
2. Associeringen til Euratomprogrammet for hvert af disse tredjelande, jf. stk. 1, litra c), skal være i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i den konkrete aftale om tredjelandets deltagelse i fællesskabs- eller EU-programmer, forudsat at der i aftalen:
- a) sikres en rimelig balance for så vidt angår bidrag og fordele for det tredjeland, som deltager i fællesskabs- eller EU-programmerne
- b) fastsættes betingelser for deltagelse i fællesskabs- eller EU-programmerne, herunder beregningen af finansielle bidrag til de enkelte programmer og deres administrationsomkostninger

- c) ikke tildeles tredjelandet beslutningskompetence med hensyn til Euratomprogrammet
- d) garanteres Unionen ret til at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning og beskytte Unionens finansielle interesser.

De bidrag, der er omhandlet i dette stykkes første afsnit, litra b), udgør formålsbestemte indtægter i overensstemmelse med finansforordningens artikel 21, stk. 5.

3. Anvendelsesområdet for hvert tredjelandets associering til Euratomprogrammet skal tage hensyn til målsætningen om at fremme økonomisk vækst i Unionen gennem innovation. Dermed kan dele af Euratomprogrammet være udelukket fra et konkret lands associeringsaftale — dette gælder dog ikke tiltrædende lande, kandidatlande og potentielle kandidater.
4. Associeringsaftalen fastsætter, hvor det er hensigtsmæssigt, bestemmelser om, at juridiske enheder, der er etableret i Unionen, må deltage i associerede landes ækvivalente programmer på de i disse programmer fastlagte betingelser, og at en sådan deltagelse er gensidig.
5. Hvor det er relevant, sikres det i betingelserne for fastlæggelse af den finansielle støttes omfang, at en eventuel betydelig uligevægt automatisk korrigeres i forhold til det beløb, som enheder etableret i associerede lande modtager i kraft af deres deltagelse i Euratomprogrammet, idet der tages hensyn til omkostningerne i forbindelse med Euratomprogrammets forvaltning, gennemførelse og drift.

Artikel 6

Gennemførelse af og former for finansiering

1. Euratomprogrammet gennemføres ved direkte forvaltning i overensstemmelse med finansforordningen eller ved indirekte forvaltning af finansieringsorganer, der er omhandlet i finansforordningens artikel 62, stk. 1, første afsnit, litra c).
2. Finansiering inden for rammerne af Euratomprogrammet kan ydes i enhver af de former, der er fastsat i finansforordningen, men tilskud skal være den vigtigste form for støtte indirekte aktioner under Euratomprogrammet. Der kan også ydes finansiering inden for rammerne af Euratomprogrammet i form af priser, udbud og finansielle instrumenter inden for blandingsoperationer.
3. De vigtigste typer af aktioner, der skal anvendes i Euratomprogrammet, er fastlagt og defineret i artikel 2 i forordning (EU) 2021/695, f.eks. forsknings- og innovationsaktioner, innovationsaktioner, innovations- og markedsføringsaktioner, uddannelses- og mobilitetsaktioner, programsamfinansieringsaktioner, aktioner vedrørende prækommercielle indkøb, aktioner vedrørende offentlige indkøb af innovative løsninger, koordinerings- og støtteaktioner, incitamentsskabende priser og anerkendelsespriser.

De former for finansiering, der er omhandlet i denne artikels stk. 2, anvendes fleksibelt i alle Euratomprogrammets målsætninger, idet brugen af dem afhænger af de specifikke målsætningers behov og karakteristika.

4. Euratomprogrammet støtter også direkte aktioner, der gennemføres af JRC.

Artikel 7

Europæiske partnerskaber

1. Dele af Euratomprogrammet kan gennemføres ved hjælp af europæiske partnerskaber.
2. Fællesskabets deltagelse i europæiske partnerskaber kan antage enhver af følgende former:

- a) deltagelse i partnerskaber, der oprettes på grundlag af aftalememoranda eller kontrakter mellem Kommissionen og offentlige eller private partnere, med angivelse af det europæiske partnerskabs målsætninger og de tilknyttede forpligtelser fra alle involverede parter angående deres finansielle bidrag eller bidrag i naturalier og de centrale indikatorer for præstationer og effekt, de resultater, der skal opnås, og rapporteringsordninger; de omfatter udpegning af komplementære forsknings- og innovationsaktiviteter, der gennemføres af partnerne og i Euratomprogrammet (europæiske partnerskaber med fælles programlægning)
 - b) deltagelse i og finansielle bidrag til et program for forsknings- og innovationsaktiviteter, der beskriver målsætningerne, de centrale indikatorer for præstationer og effekt samt de resultater, der skal opnås, på grundlag af partnernes tilsagn angående deres finansielle bidrag eller bidrag i naturalier og integration af deres relevante aktiviteter ved hjælp af en samfinansieringsaktion for Euratomprogrammet (samfinansierede europæiske partnerskaber).
3. Europæiske partnerskaber skal:
- a) oprettes i de tilfælde, hvor Euratomprogrammets målsætninger ville blive opfyldt mere effektivt, end det er muligt for Fællesskabet på egen hånd, når der sammenlignes med andre former for støtte under Euratomprogrammet; en passende andel af budgettet for Euratomprogrammet skal tildeles disse dele
 - b) efterleve principperne om Unionens merværdi, gennemsigtighed og åbenhed samt effekt i og for Europa, kraftig løftestangsvirkning i tilstrækkeligt omfang, langsigtede tilsagn fra alle involverede parter, fleksibilitet i gennemførelsen, kohærens, samordning og komplementaritet med Unionens, lokale, regionale, nationale og, hvis det er relevant, internationale initiativer eller andre europæiske partnerskaber
 - c) have en klar livscyklustilgang, være tidsbegrænsede og omfatte betingelser for udfasning af Euratomprogrammets finansiering.
4. Bestemmelser og kriterier for europæiske partnerskabers udvælgelse, gennemførelse, overvågning, evaluering og udfasning er anført i bilag III til forordning (EU) 2021/695.

Artikel 8

Åben videnskab

Bestemmelserne vedrørende åben videnskab, der er fastsat i forordning (EU) 2021/695, finder anvendelse på Euratomprogrammet.

Artikel 9

Støtteberettigede aktioner samt regler for deltagelse og formidling af forskningsresultater

1. Der kan kun ydes finansiering til aktioner, som gennemfører målsætningerne i artikel 3.
2. Med forbehold af denne artikels stk. 3 og 4 finder afsnit II om regler for deltagelse i forordning (EU) 2021/695 og formidling af resultater anvendelse på aktioner, der støttes inden for rammerne af Euratomprogrammet. Henvvisninger i forordning (EU) 2021/695 til Unionen og Horisont Europa betragtes som henvisninger til Fællesskabet og Euratomprogrammet, hvis det er relevant. Henvisninger i forordning (EU) 2021/695 til »regler vedrørende hemmeligholdelse« betragtes som omfattende medlemsstaternes forsvarsinteresser, jf. artikel 24 i Euratomtraktaten.
3. Uanset artikel 40, stk. 4, i forordning (EU) 2021/695 kan retten til at modsætte sig overdragelse af ejerskabet til resultaterne eller udstedelse af en eksklusivlicens vedrørende resultaterne omfatte tildeling af ikkeeksklusive licenser.
4. Uanset artikel 41, stk. 9, i forordning (EU) 2021/695 skal en modtager af fællesskabsstøtte give fællesskabsinstitutionerne, finansieringsorganer eller det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (Fusion for Energy) oprettet ved afgørelse 2007/198/Euratom (»fællesforetagendet Fusion for Energy«) adgang til sine resultater royaltyfrit med henblik på at udvikle, gennemføre og overvåge Fællesskabets politikker og programmer eller forpligtelser i forbindelse med internationalt samarbejde med tredjelande og internationale organisationer. Sådanne adgangsrettigheder omfatter ret til at bemyndige tredjemand til at bruge resultaterne i forbindelse med offentlige indkøb og ret til underlicensgivning. Adgangsrettigheder er begrænset til ikkekommerciel og ikkekonkurrencemæssig anvendelse.

5. Den gensidige forsikringsmekanisme, der er oprettet i medfør af forordning (EU) 2021/695, dækker den risiko, der er forbundet med de skyldige beløb, som ikke kan inddrives fra støttemodtagere, til Kommissionen eller finansieringsorganer i henhold til denne forordning.

Artikel 10

Kumulativ, alternativ og kombineret finansiering

1. Euratomprogrammet gennemføres i synergi med Horisont Europa og andre af Unionens programmer.
2. For at nå målsætningerne i Euratomprogrammet og imødegå de udfordringer, som er fælles for Euratomprogrammet og Horisont Europa, kan aktiviteter, som går på tværs af de målsætninger, der er fastsat i Euratomprogrammet, og/eller aktiviteter, der gennemfører Horisont Europa, komme i betragtning til finansiel støtte fra Fællesskabet med forbehold af artikel 9. Euratomprogrammet kan navnlig yde et finansielt bidrag til Marie Skłodowska-Curie-aktionerne (MSCA) for at støtte aktiviteter af relevans for nuklear forskning.
3. En aktion, som har modtaget et bidrag fra et andet EU-program, kan også modtage et bidrag fra Euratomprogrammet, forudsat at bidragene ikke dækker de samme omkostninger. Reglerne for det relevante program gælder for det tilsvarende bidrag til aktionen. Den kumulative finansiering må ikke overstige de samlede støtteberettigede omkostninger ved foranstaltningen. Støtten fra de forskellige programmer kan beregnes pro rata i overensstemmelse med de dokumenter, hvori støttevilkårene er fastsat.
4. Aktioner kan modtage støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling eller Den Europæiske Socialfond Plus i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i forordningen om fælles bestemmelser for 2021-2027, hvor de er tildelt kvalitetsmærket »Seal of Excellence« i henhold til Euratomprogrammet ved at opfylde følgende kumulative betingelser:
 - a) de er blevet vurderet som led i en indkaldelse af forslag inden for rammerne af Euratomprogrammet
 - b) de opfylder minimumskravene til kvalitet i den pågældende indkaldelse af forslag
 - c) de kan ikke finansieres inden for rammerne af den pågældende indkaldelse af forslag på grund af budgetmæssige begrænsninger.

KAPITEL II

Programmering, overvågning, evaluering og kontrol

Artikel 11

Arbejdsprogrammer

1. Euratomprogrammets indirekte aktioner gennemføres ved arbejdsprogrammer som omhandlet i finansforordningens artikel 110. Hvis det er relevant, angives det samlede beløb, der er afsat til blandingsoperationer, i arbejdsprogrammerne. Kommissionen vedtager arbejdsprogrammer ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 16, stk. 4.
2. Ud over kravene i finansforordningens artikel 110 skal arbejdsprogrammerne, alt efter hvad der er relevant, indeholde følgende:
 - a) en angivelse af det beløb, der er afsat til hver aktion, og en foreløbig tidsplan for gennemførelsen
 - b) i forbindelse med tilskud angives prioriteterne, udvælgelses- og tildelingskriterierne, de forskellige tildelingskriteriers relative vægt samt den maksimale sats for finansiering af de samlede støtteberettigede omkostninger
 - c) eventuelle yderligere forpligtelser for støttemodtagerne, jf. artikel 39 og 41 i forordning (EU) 2021/695
 - d) en flerårig tilgang og strategiske retningslinjer for de følgende gennemførelsesår.

3. Kommissionen udarbejder et flerårigt arbejdsprogram for direkte aktioner, der gennemføres af JRC, i overensstemmelse med afgørelse 96/282/Euratom.

Artikel 12

Overvågning og rapportering

1. Kommissionen overvåger løbende forvaltningen og gennemførelsen af Euratomprogrammet. For at øge gennemsigtigheden offentliggøres disse data på en lettilgængelig måde på Kommissionens websted i overensstemmelse med den seneste ajourføring af disse data.

Indikatorerne, som skal rapporteres årligt vedrørende Euratomprogrammets fremskridt hen imod opfyldelsen af målsætningerne i artikel 3, er fastsat i bilag II sammen med effektveje.

2. For at sikre en effektiv vurdering af Euratomprogrammets fremskridt med hensyn til at opfylde dets målsætninger vedtager Kommissionen gennemførelsesretsakter med henblik på gennemførelsen af overvågnings- og evalueringsrammen, navnlig ved at fastsætte referencescenarier og mål i overensstemmelse med bilag II. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i medfør af artikel 16, stk. 3.

3. Præstationsrapporteringsystemet skal sikre, at oplysninger til overvågning af Euratomprogrammets gennemførelse og resultater indsamles effektivt og rettidigt uden at øge den administrative byrde for støttemodtagere. Til dette formål pålægges modtagere af fællesskabsfinansiering og, hvor det er relevant, medlemsstaterne forholdsmæssige rapporteringskrav.

Artikel 13

Oplysning, kommunikation, reklame, formidling og udnyttelse

1. Modtagere af finansiering fra Euratomprogrammet skal anerkende denne finansierings oprindelse og sikre fællesskabsfinansieringens synlighed, navnlig når de promoverer aktionerne og deres resultater, ved at give sammenhængende, effektive og forholdsmæssige målrettede oplysninger til forskellige modtagergrupper, herunder medierne og offentligheden.

2. Kommissionen gennemfører informations- og kommunikationsaktioner vedrørende Euratomprogrammet samt Euratomprogrammets aktioner og resultater. Den giver desuden rettidige og udtømmende oplysninger til medlemsstaterne og støttemodtagerne. Evidensbaserede matchmakingtjenester, der er baseret på analyse og netværksforbindelser, leveres til interesserede enheder med henblik på at danne konsortier til samarbejdsprojekter, idet der lægges særlig vægt på at identificere netværksmuligheder for juridiske enheder fra medlemsstater med lav forskning og innovation-performance. På grundlag af en sådan analyse kan der tilrettelægges målrettede matchingarrangementer med henblik på specifikke indkaldelser af forslag.

3. Kommissionen skal ligeledes udforme en strategi for formidling og udnyttelse med henblik på at øge tilgængeligheden og formidlingen af Euratomprogrammets forsknings- og innovationsrelaterede resultater og viden med henblik på at fremskynde udnyttelsen på markedet og øge effekten af Euratomprogrammet.

4. De finansielle midler, der er tildelt Euratomprogrammet, skal også bidrage til den institutionelle formidling af Fællesskabets politiske prioriteter tillige med aktiviteter med henblik på oplysning, kommunikation, reklame, formidling og udnyttelse, for så vidt som de vedrører målsætningerne i artikel 3.

Artikel 14

Evaluering

1. Evalueringer af Euratomprogrammet gennemføres så betids, at resultaterne kan indgå i beslutningsprocessen vedrørende Euratomprogrammet, dets efterfølger og andre initiativer af relevans for forskning og innovation.

2. Midtvejsevalueringen af Euratomprogrammet foretages med bistand fra uafhængige eksperter, der udvælges på grundlag af en gennemsigtig proces, når der foreligger tilstrækkelige oplysninger om Euratomprogrammets gennemførelse, dog senest tre år efter påbegyndelsen af Euratomprogrammets gennemførelse. Den skal omfatte en vurdering af de langsigtede effekter af tidligere forsknings- og uddannelsesprogrammer under Euratom og skal danne grundlag for at tilpasse gennemførelsen af Euratomprogrammet eller gennemgå Euratomprogrammet, alt efter hvad der er relevant. Den skal vurdere Euratomprogrammets effektivitet, relevans, kohærens og merværdi på fællesskabsplan.
3. Ved afslutningen af Euratomprogrammets gennemførelse, dog senest fire år efter afslutningen af den periode, der er omhandlet i artikel 1, gennemfører Kommissionen en endelig evaluering af Euratomprogrammet. Den skal omfatte en vurdering af de langsigtede effekter af tidligere forsknings- og uddannelsesprogrammer under Euratom.
4. Kommissionen offentliggør og videreformidler resultaterne af evalueringerne og sine bemærkninger dertil til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

Artikel 15

Revision

1. Kontrolsystemet for Euratomprogrammet skal sikre en passende balance mellem tillid og kontrol under hensyntagen til administrative og andre omkostninger ved kontrol på alle niveauer, navnlig for støttemodtagere. Revisionsreglerne skal være klare, konsekvente og sammenhængende gennem hele Euratomprogrammet.
2. Aktioner, der modtager fælles finansiering fra forskellige EU-programmer, skal kun underkastes én revision, der dækker alle involverede programmer og deres respektive gældende regler.
3. Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan kan desuden basere sig på kombinerede systemgennemgange på støttemodtagerniveau. Disse kombinerede gennemgange skal være frivillige for visse typer af støttemodtagere og skal bestå af en revision af systemer og processer komplementeret med en revision af transaktioner. Sådanne revisioner af transaktioner skal foretages af en kompetent, uafhængig revisor, der er kvalificeret til at udføre lovpligtig revision af regnskabsdokumenter i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF⁽¹⁸⁾. Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan kan anvende system- og procesrevisionerne til at fastslå, om udgifterne overordnet set er forvaltet økonomisk forsvarligt, og genoverveje niveauet for efterfølgende revisioner og attester vedrørende udgiftsopgørelser.
4. Kommissionen eller finansieringsorganet kan basere sig på revisioner af anvendelse af fællesskabsmidler, der gennemføres af andre uafhængige og kompetente personer eller enheder, herunder andre end dem, som er pålagt denne opgave af Unionens institutioner eller organer, jf. finansforordningens artikel 127.
5. Revisioner kan udføres op til to år efter udligning af saldoen.
6. Kommissionen offentliggør retningslinjer for revision med henblik på at sikre en pålidelig og ensartet anvendelse og fortolkning af revisionsprocedurerne og -reglerne i hele Euratomprogrammets løbetid.

Artikel 16

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Udvalget mødes i to forskellige sammensætninger, der beskæftiger sig med henholdsvis fissionsaspekterne og fusionsaspekterne i Euratomprogrammet.

⁽¹⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 84/253/EØF (EUT L 157 af 9.6.2006, s. 87).

Med henblik på at lette gennemførelsen af Euratomprogrammet godtgør Kommissionen i forbindelse med hvert møde i udvalget som fastlagt i dagsordenen udgifterne til én repræsentant pr. medlemsstat og én ekspert eller rådgiver pr. medlemsstat for de dagsordenspunkter, hvor en medlemsstat har behov for særlig ekspertise, i overensstemmelse med Kommissionens fastlagte retningslinjer.

3. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
4. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
5. Hvis udtalelsen fra udvalget skal indhentes ved skriftlig procedure, afsluttes den skriftlige procedure uden noget resultat, hvis formanden for udvalget træffer beslutning herom, eller et simpelt flertal af udvalgets medlemmer anmoder herom inden for tidsfristen for afgivelse af udtalelsen.
6. Kommissionen underretter regelmæssigt udvalget om, hvordan gennemførelsen af Euratomprogrammet som helhed forløber, og forelægger i god tid udvalget oplysninger om alle aktioner, som er foreslået, eller som får tilskud under Euratomprogrammet.

Artikel 17

Beskyttelse af Unionens finansielle interesser

Hvis et tredjeland deltager i Euratomprogrammet i kraft af en afgørelse vedtaget i henhold til en international aftale eller på grundlag af et andet retligt instrument, skal tredjelandet give den ansvarlige anvisningsberettigede, OLAF og Revisionsretten de fornødne rettigheder og den fornødne adgang, således at de fuldt ud kan udøve deres respektive beføjelser. Hvad angår OLAF, skal sådanne rettigheder omfatte retten til at foretage undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, som fastsat i forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013.

KAPITEL III

Overgangsbestemmelser og afsluttende bestemmelser

Artikel 18

Ophævelse

Forordning (Euratom) 2018/1563 ophæves.

Artikel 19

Overgangsbestemmelser

1. Denne forordning påvirker ikke videreførelsen eller ændringen af iværksatte aktioner i henhold til forordning (Euratom) 2018/1563, som fortsat finder anvendelse på aktionerne frem til deres afslutning.
2. Hvis det er nødvendigt, varetages eventuelle tilbageværende opgaver for det udvalg, der er nedsat ved forordning (Euratom) 2018/1563, af det udvalg, der er omhandlet i nærværende forordnings artikel 16.
3. Finansieringsrammen for Euratomprogrammet kan også omfatte udgifterne til teknisk og administrativ bistand, som er nødvendige for at sikre overgangen mellem Euratomprogrammet og de foranstaltninger, der blev vedtaget i medfør af forordning (Euratom) 2018/1563.

*Artikel 20***Ikrafttræden**

Denne forordning træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den finder anvendelse fra den 1. januar 2021.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 10. maj 2021.

På Rådets vegne

J. BORRELL FONTELLES

Formand

BILAG I

AKTIVITETER

De specifikke målsætninger, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, tilstræbes opfyldt i hele Euratomprogrammet med de aktiviteter, der beskrives i hovedlinjer i dette bilag. Ved at gennemføre disse specifikke målsætninger støtter Euratomprogrammet medlemsstaterne i deres gennemførelse af Euratoms lovgivning ⁽¹⁾ og styrker deres og den private sektors forskningsindsats. Disse specifikke målsætninger bør bidrage til at opretholde og videreudvikle det teknologiske lederskab på det nukleare område.

Euratomprogrammet vil støtte tværgående aktiviteter, som sikrer synergi i forskningsindsatsen med henblik på at løse fælles udfordringer, for at opfylde de specifikke målsætninger, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2. Med Horisont Europa sikres det, at der etableres passende forbindelser og grænseflader, f.eks. fælles forslagsindkaldelser. Forskning og innovation i tilknytning hertil kan også modtage økonomisk støtte fra fonde i henhold til forordningen om fælles bestemmelser for 2021-2027, for så vidt at de er i tråd med disse fondes målsætninger og bestemmelser.

Aktiviteter, der er opført i dette bilag, omfatter det internationale samarbejde om nuklear forskning og innovation til fredelige formål på grundlag af fælles mål og gensidig tillid med sigte på at skabe klare og mærkbare fordele for Unionen, dens borgere og miljøet. Dette omfatter internationalt samarbejde inden for multilaterale rammer. JRC vil som Euratoms formelt anerkendte GIF-ansvarlige for Generation IV Forum (GIF) ⁽²⁾ fortsat fremme og koordinere Atomenergifællesskabets bidrag til og deltagelse i GIF's forsknings- og uddannelsesaktiviteter. Bidraget til GIF's aktiviteter under Euratomprogrammet har fokus på forsknings- og uddannelsesaktiviteter vedrørende sikkerhed, strålingsbeskyttelse, sikkerhedskontrol og ikkespredning, der er specifikke for Generation IV-systemer.

Enhver ny aktivitet, der tildeles JRC, skal analyseres af JRC's Styrelsesråd for at kontrollere, om den er i overensstemmelse med de eksisterende aktiviteter i medlemsstaterne, og for at undgå dobbeltarbejde inden for nuklear forskning og udvikling i Unionen.

Kommissionen fastsætter prioriteterne i arbejdsprogrammerne på grundlag af input fra offentlige myndigheder, interessenter inden for nuklear forskning og eventuelle relevante interessentorganisationer eller -fora på det nukleare område.

Forskning og uddannelse på følgende områder vil kunne komme i betragtning til finansiering via Euratomprogrammet:

- a) forbedring af og støtte til nuklear sikkerhed, sikring og sikkerhedskontrol, strålingsbeskyttelse, sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald samt dekommissionering, herunder sikker og sikret anvendelse af kernekraft og sikker og sikret anden anvendelse end elproduktion af ioniserende stråling ⁽³⁾:
 - i) nuklear sikkerhed: sikkerheden i reaktorsystemer og brændselskredsløbsanlæg, som er i brug i Fællesskabet, eller, i det omfang det er nødvendigt for at fastholde generel ekspertise inden for nuklear sikkerhed i Fællesskabet, de reaktortyper og hele deres brændselskredsløb, f.eks. separation og transmutation, som vil kunne anvendes i fremtiden
 - ii) sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald: håndtering, navnlig aktiviteter forud for bortskaffelse og bortskaffelse af mellemaktivt, højaktivt og langlivet radioaktivt affald og brugt nukleart brændsel og af andre radioaktive affaldsstrømme og -typer, for hvilke der i øjeblikket ikke findes industrielt udviklede processer, eller for

⁽¹⁾ Navnlig Rådets direktiv 2006/117/Euratom af 20. november 2006 om overvågning af og kontrol med overførsel af radioaktivt affald og brugt nukleart brændsel (EUT L 337 af 5.12.2006, s. 21); Rådets direktiv 2009/71/Euratom af 25. juni 2009 om EF-rammebestemmelser for nukleare anlægs nukleare sikkerhed (EUT L 172 af 2.7.2009, s. 18); Rådets direktiv 2011/70/Euratom; Rådets direktiv 2013/51/Euratom af 22. oktober 2013 om krav om beskyttelse af befolkningens sundhed med hensyn til radioaktive stoffer i drikkevand (EUT L 296 af 7.11.2013, s. 12); Rådets direktiv 2013/59/Euratom af 5. december 2013 om fastlæggelse af grundlæggende sikkerhedsnormer til beskyttelse mod de farer, som er forbundet med udsættelse for ioniserende stråling og om ophævelse af direktiv 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom og 2003/122/Euratom (EUT L 13 af 17.1.2014, s. 1) og Rådets forordning (Euratom) 2016/52 af 15. januar 2016 om fastsættelse af de maksimalt tilladte niveauer for radioaktivitet i fødevarer og foder som følge af nukleare ulykker eller andre tilfælde af strålingsfare og om ophævelse af Rådets forordning (Euratom) nr. 3954/87 og Kommissionens forordning (Euratom) nr. 944/89 og (Euratom) nr. 770/90 (EUT L 13 af 20.1.2016, s. 2).

⁽²⁾ I overensstemmelse med artikel III, stk. 2, i rammeaftalen om internationalt samarbejde om forskning i og udvikling af nukleare Generation IV-energisystemer.

⁽³⁾ Bortset fra nuklear sikring, sikkerhedskontrol og ikkespredning kan disse aktiviteter gennemføres ved direkte og indirekte aktioner.

hvilke de industrielt udviklede processer kan forbedres; minimering af radioaktivt affald og begrænsning af dette affalds radiotoksicitet; forvaltning og overførsel af viden og kompetencer mellem generationerne og mellem medlemsstaternes programmer for så vidt angår håndtering af radioaktivt affald og brugt brændsel

iii) dekommissionering: forskning til støtte for udvikling og evaluering af teknologier til dekommissionering af nukleare anlæg og udbedring af miljøskader; støtte til udveksling af bedste praksis og viden om dekommissionering

iv) anvendelser af nuklear videnskab og ioniserende stråling samt strålingsbeskyttelse og nødberedskab:

- anvendelser af nuklear videnskab og teknologi vedrørende ioniserende stråling inden for medicin, industri og anden forskning
- virkninger og risici fra lave doser fra industriel, medicinsk eller miljømæssig eksponering
- nødberedskab i forbindelse med uheld, der involverer stråling, og forskning i radioøkologi
- en sikret og sikker forsyning med og brug af radioisotoper
- modeller for radiologisk spredning i miljøet og støtte til dataudveksling, varslingsystemer og samarbejde om måleteknik ⁽⁴⁾ (gennemføres ved direkte aktioner)

v) nuklear sikring, sikkerhedskontrol og ikkespredning (gennemføres ved direkte aktioner):

- metoder og teknologi med henblik på at støtte og styrke Fællesskabets og den internationale sikkerhedskontrol
- operationel støtte og uddannelse til Euratoms sikkerhedskontrolsystem
- teknisk bistand til støtte for gennemførelsen af traktaten om ikkespredning af kernevåben inden for rammerne af nuklear sikkerhedskontrol, herunder støtte til at styrke Unionens eksportkontrolordning
- forskning og støtte til forbedring af nuklear og radiologisk sikkerhed og sikring i forbindelse med den globale ramme for CBRN (kemisk, biologisk, radiologisk og nuklear) og dertil knyttede EU-strategier
- metoder og teknologier til sporing af nukleare og radioaktive materialer uden for reguleringskontrol og forebyggelse af og reaktion på hændelser med sådanne materialer, herunder nuklear eftersporning
- støtte til kapacitetsopbygning inden for nuklear sikring ved hjælp af det europæiske center for uddannelse i nuklear sikkerhed

b) opretholdelse og videreudvikling af ekspertise og topkvalitet på det nukleare område i Fællesskabet:

- i) undervisning, uddannelse og mobilitet, herunder uddannelses- og undervisningsprogrammer som f.eks. Marie Skłodowska-Curie-aktionerne (MSCA)
- ii) fremme af innovation, forvaltning af viden, formidling og udnyttelse af nuklear videnskab og teknologi, navnlig inden for nuklear sikkerhed, sikring, sikkerhedskontrol og strålingsbeskyttelse
- iii) støtte til teknologioverførsel fra forskning til erhvervslivet
- iv) støtte til forberedelse og udvikling af en konkurrencedygtig europæisk industriel fusionskapacitet
- v) støtte til udbud og tilgængelighed af samt passende adgang til europæiske og internationale forskningsinfrastrukturer, herunder JRC's infrastrukturer ⁽⁵⁾

⁽⁴⁾ Artikel 35, 36 og 38 i Euratomtraktaten; Rådets beslutning 87/600/Euratom af 14. december 1987 om en fællesskabsordning for hurtig udveksling af information i tilfælde af strålingsfare (EFT L 371 af 30.12.1987, s. 76).

⁽⁵⁾ På grundlag af den rullende investeringsplan for JRC's infrastrukturer.

- vi) til fremme af nuklear videnskab som grundlag for støtte til standardisering vil direkte aktioner tilvejebringe de nyeste referencedata, -materialer og -målinger i forbindelse med nuklear sikkerhed, sikkerhedskontrol og sikring samt andre anvendelser såsom nuklear medicin
 - c) fremme af udviklingen af fusionsenergi og bidrag til gennemførelsen af den europæiske køreplan for fusionsenergi:
et samfinansieret europæisk partnerskab angående fusionsforskning vil gennemføre køreplanen hen imod målet om elproduktion med fusionsenergi i anden halvdel af dette århundrede. Dette kan bl.a. omfatte:
 - i) udnyttelse af eksisterende og fremtidige fusionsanlæg, herunder tildeling af driftstilskud til fusionsforskningsinfrastrukturer, når dette er relevant
 - ii) forberedelser til fremtidige fusionskraftværker ved at udvikle alle relevante aspekter, herunder materialer, teknologier og skitseprojektering
 - iii) gennemførelse af et målrettet undervisnings- og uddannelsesprogram ud over aktiviteterne under litra b), nr. i)
 - iv) koordinering af fælles aktiviteter med fællesforetagendet Fusion for Energy
 - v) samarbejde med ITER-organisationen
 - vi) videnskabeligt samarbejde inden for rammerne af Euratoms internationale aftalerdet samfinansierede europæiske partnerskab angående fusionsenergi vil blive gennemført ved hjælp af et tilskud til juridiske enheder, der etableres eller udpeges af medlemsstaterne, og eventuelle tredjelande, som er associeret til Euratomprogrammet. Tilskuddet kan omfatte naturalier fra Fællesskabet eller udstationering af Kommissionens personale
 - d) støtte til Unionens og dens medlemsstaters politik inden for nuklear sikkerhed, sikkerhedskontrol og sikring:
de direkte aktioner vil støtte politikken om nuklear sikkerhed, sikkerhedskontrol og sikring og gennemførelsen af den relevante lovgivning ved at tilvejebringe uafhængig videnskabelig og teknisk dokumentation og ekspertise.
-

BILAG II

CENTRALE INDIKATORER FOR EFFEKTVEJE

Overvågningen af Euratomprogrammets præstationer mht. opfyldelsen af sine specifikke målsætninger som omhandlet i artikel 3, stk. 2, struktureres med effektveje og tilknyttede centrale indikatorer for effektveje. Effektvejene er følsomme over for tidsfaktoren: der skelnes mellem kort, mellemlang og lang sigt. Indikatorer for effektvejene udgør referencer for rapporteringen om fremskridt med hensyn til opfyldelsen af de specifikke målsætninger. Mikrodataene bag de centrale indikatorer for effektveje, som deles med Horisont Europa, indsamles på en centralt styret og ensartet måde, idet rapporteringsbyrden for støttemodtagerne minimeres.

Indikatorer for videnskabsrelaterede effektveje

Det forventes, at der inden for Euratomprogrammets rammer opnås fremskridt for så vidt angår viden med henblik på at styrke den nukleare sikkerhed, sikre anvendelser af ioniserende stråling, håndtering af radioaktivt affald og brugt brændsel, strålingsbeskyttelse og udviklingen af fusionsenergi. Fremskridt på dette område vil blive målt ved hjælp af indikatorer vedrørende videnskabelige publikationer, fremskridt mht. gennemførelsen af køreplanen for fusionsenergi, udvikling af ekspertise og kvalifikationer og adgang til forskningsinfrastruktur.

Effekter for videnskaben	Kortfristet	Mellemfristet	Længerefristet
Anvendelse af kerneenergi og anden anvendelse end elproduktion af ioniserende stråling gøres mere sikker og sikres bedre, og dette gælder nuklear sikkerhed, sikring og sikkerhedskontrol, strålingsbeskyttelse, sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald samt dekommissionering	Publikationer — antal Euratomrelaterede fagfællebedømte videnskabelige publikationer	Citationer — fagområdeopdelt reference-database over Euratomrelaterede fagfællebedømte videnskabelige publikationer	Forskning i verdensklasse — antal og andel af fagfællebedømte publikationer fra Euratomprogrammet, som udgør centrale bidrag til videnskabelige områder
	Delt viden — andel af forskningsoutput (åbne data/ åben publikation/software osv.), som deles via åben videninfrastruktur	Videnformidling — andel af forskningsresultater, hvortil der gives åben adgang, som aktivt anvendes/citeres	Nye samarbejdsforbindelser — andel af Euratoms støttemodtagere, som har udviklet nye tværfaglige/ tværsektorielle samarbejdsforbindelser med brugere af deres åbne Euratom FoI-output
Fremme udviklingen af fusionsenergi	Fremskridt mht. gennemførelsen af køreplanen for fusionsenergi – procentdel af delmål i køreplanen for fusionsenergi for perioden 2021-2025, som opfyldes via Euratomprogrammet		
Opretholdelse og videreudvikling af ekspertise og topkvalitet i Unionen	Færdigheder — antal forskere, som har draget fordel af Euratomprogrammets opkvalificeringsaktiviteter (gennem uddannelse, mobilitet og adgang til infrastruktur)	Karriere — antal og andel af opkvalificerede forskere med mere indflydelse inden for deres FoI-felt	Arbejdsvilkår — antal og andel af opkvalificerede forskere med forbedrede arbejdsvilkår
	Antal forskere, som har adgang til forskningsinfrastruktur gennem Euratomprogramstøtten		
	Leverancer af referencematerialer og referencemålinger, der optages i en databank	Antal ændrede internationale standarder	

Indikatorer for samfundsrelaterede effektveje

Euratomprogrammet medvirker til at håndtere Fællesskabets politiske prioriteter vedrørende nuklear sikkerhed og sikring, strålingsbeskyttelse og anvendelser af ioniserende stråling via forskning og innovation, hvilket fremgår af porteføljerne af projekter, der skaber output, og bidrager til at løse problemer på disse områder. Samfundsrelaterede effekter måles også i form af specifik udvikling inden for nuklear sikring og sikkerhedskontrol.

Effekter for samfundet	Kortfristet	Mellemfristet	Længerefristet
Anvendelse af kerneenergi og anden anvendelse end elproduktion af ioniserende stråling gøres mere sikker og sikres bedre, og dette gælder nuklear sikkerhed, sikring og sikkerhedskontrol, strålingsbeskyttelse, sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald samt dekommissionering	Output — antal og andel af output med henblik på at tage fat på specifikke politiske prioriteter	Løsninger — antal og andel af innovationer og videnskabelige resultater vedrørende specifikke politiske prioriteter	Fordele — aggregerede anslåede virkninger af udnyttelsen af resultater, der er finansieret via Euratom, med hensyn til at tackle specifikke politiske prioriteter, herunder bidrag til politikken og lovgivningsprocessen
	Antal leverede tjenester til støtte for sikkerhedskontrol		Antal leverede og ibrugtagne tekniske systemer
Antal leverede uddannelseskurser for personale i felten			
	Medskabelse — antal og andel af Euratomprojekter, hvor Unionsborgere og slutbrugere bidrager til medskabelse af FoI-indhold	Inddragelse — antal og andel af Euratom-støttemodtagende enheder med mekanismer til inddragelse af borgerne og slutbrugere efter Euratomprojektet	Indførelse af samfundsrelateret FoI — indførelse og opfølgende aktiviteter med hensyn til Euratoms medskabte videnskabelige resultater og innovative løsninger

Indikatorer for innovationsrelaterede effektveje

Euratomprogrammet forventes at levere innovationseffekter til støtte for fremskridt hen imod opfyldelsen af dets specifikke målsætninger. Fremskridt på området vil blive målt ved hjælp af indikatorer vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder (IPR), innovative produkter, metoder og processer og anvendelsen heraf tillige med jobskabelse.

Effekter for økonomien/innovationen	Kortfristet	Mellemfristet	Længerefristet
Anvendelse af kerneenergi og anden anvendelse end elproduktion af ioniserende stråling gøres mere sikker og sikres bedre, og dette gælder nuklear sikkerhed, sikring og sikkerhedskontrol, strålingsbeskyttelse, sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald samt dekommissionering Fremme udviklingen af fusionsenergi Opretholdelse og videreudvikling af ekspertise og topkvalitet i Unionen	Innovative output — antal innovative produkter, processer eller metoder fra Euratomprogrammet (opdelt på type af innovation) og IPR-anvendelser	Innovationer — antal innovationer fra Euratomprojekter (opdelt på type af innovation), herunder fra tildelte intellektuelle ejendomsrettigheder	Økonomisk vækst — etablering, vækst og markedsandele for virksomheder, som har udviklet innovationer, der er finansieret via Euratom
	Beskæftigelsesstøtte — antal skabte job og bevarede job (fuldtidsækvivalenter) i Euratomprojektets støttemodtagende enheder (opdelt på type af job)	Varig beskæftigelse — tilvækst i antallet af job (fuldtidsækvivalenter) i støttemodtagende enheder efter Euratomprojekter (opdelt på type af job)	Samlet beskæftigelse — antal skabte eller bevarede direkte og indirekte job som følge af formidlingen af Euratoms resultater (opdelt på type job)
	Omfanget af offentlige og private investeringer, der blev mobiliseret via Euratoms oprindelige investering	Omfanget af offentlige og private investeringer, der blev mobiliseret med henblik på at udnytte eller opskalere Euratoms resultater	Euratomprogrammets bidrag til Unionens fremskridt hen imod målet om 3 % af BNP

Indikatorer for politikrelaterede effektveje

Med Euratomprogrammet tilvejebringes videnskabelig dokumentation med henblik på politisk beslutningstagning. Dette vedrører navnlig videnskabelig støtte til Kommissionens øvrige tjenestegrene, såsom støtte til Euratoms sikkerhedskontrol, eller til medlemsstaternes gennemførelse af direktiver i relation til nukleare aktiviteter og ioniserende stråling ⁽¹⁾.

Effekter for politikken	Kortfristet	Mellemfristet	Længerefristet
Støtte til politik inden for nuklear sikkerhed, sikkerhedskontrol og sikring	Antal og andel af Euratomprojekter, som tilvejebringer politikrelevante konklusioner	Antal output med en påviselig effekt på politikken	Antal og andel af resultater af Euratomprojekter, som citeres i politik/ programmeringsdokumenter

Målene vil blive fastlagt for både indirekte og direkte aktioner for at afspejle de forventede resultater for hver del af Euratomprogrammet.

⁽¹⁾ Kommissionens forordning (Euratom) nr. 302/2005 af 8. februar 2005 om anvendelse af sikkerhedskontrol inden for Euratom (EUT L 54 af 28.2.2005, s. 1); Rådets direktiv 2011/70/Euratom og Rådets direktiv 2014/87/Euratom af 8. juli 2014 om ændring af direktiv 2009/71/Euratom om EF-rammebestemmelser for nukleare anlægs nukleare sikkerhed (EUT L 219 af 25.7.2014, s. 42).